

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Qua dispositio ad Sacramentorum reviviscentiam requirantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

cum causa poenae remaneat. Quoad prius itaque probatur: Potest auferri obex, & fictio respectu mortalium peccatorum quamvis non auferatur respectu venialium, potest enim quis habere dolorem mortalium peccatorum, & retinere complacentiam circa aliqua venialia, ergo venialia hæc non tolluntur tunc per Baptismum. Neque hoc mirum videri debet, nam si quando Baptismus confertur adulto, haberet is dolorem & detestationem mortalium, & complacentiam alicujus venialis, remitterentur illa, non istud. Baptismus autem reviviscens non alio modo remittit peccata, quam primò collatus. Utrum autem quando postea tollitur obex quoad venialia, Baptismus quoad illa etiam reviviscat, incertum, affirmat Suarez sect. 4. negant alii, utrumque probabile.

II. *Confirmatio & Ordo si sicut suscipiantur, ablato obice reviviscunt.*

Quarta conclusio: Confirmatio & Ordo, si valide suscipiantur sed infructuosè, postea ablato obice reviviscunt: ita Sanctus Thomas in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 2. qu. 3. ad tertium, Suarez disp. 28. sect. 6. Coninck quæst. 62. art. 1. dub. 5. num. 75. Tannerus disput. 3. quæst. 3. dub. 4. n. 131. & alii contra Sotum in 4. dist. 6. quæst. 1. art. 8. & Vasquez disp. 161. cap. 2. qui hoc adseribunt soli Baptismo.

III. *Offenditur hæc duo Sacramenta reviviscere.*

Probatur tamen conclusio primò ratione Sancti Augustini, quæ in his Sacramentis æquè urget ac in Baptismo, sunt enim opus Christi vim habens sanctificandi, perpetuò manens incorruptum propter indelebilem characterem, ergo eodem modo conferent effectum ac Baptismus: quo etiam arguendi modo utitur Sanctus Thomas. Secundò: Quia cum hæc Sacramenta à Deo ordinata sint ad subveniendum hominibus ad ea ritè peragenda, quæ ad statum, in quo per illa constituuntur, pertinent, non videtur expediens, ut quis perpetuò iis auxiliis orbetur quæ per hæc Sacramenta conferuntur, & licèt hæc ratio solùm probet directè de gratiâ actuali, seu auxiliante, consequenter tamen probat de habituali, seu justificante, quæ est radix & fundamentum ad auxilia actualia obtinenda.

IV. *Dicitur: Hæc duo Sacramenta non sunt absolute ad salutem necessaria, sicut Baptismus.*

Objicit Vasquez, hæc Sacramenta quamvis iterari non possint, non tamen sunt ad salutem simpliciter necessaria, ergo licèt reviviscat Baptismus, non tamen est cur quis dicat ista reviviscere. Respondetur: Etl non sit simpliciter necessarius ad salutem horum Sacramentorum effectus, est tamen necessarius secundùm quid, seu valdè conducens ad finem horum Sacramentorum consequendum, & licèt Sanctus Augustinus de solo Baptismo hoc affirmet, non tamen negat de aliis, & ratio ipsius non minùs de iis probat, quàm de Baptismo.

V. *Probabile est Matrimonium & Extremam Unctionem, si sicut suscipiantur, reviviscere.*

Quinta conclusio: Idem probabiliter de Matrimonio & Extremâ Unctione dicendum: ita Suarez, Tannerus, Coninck, & alii conclusione præcedente citati. Ratio est, quia aliqua ratione sunt initerabilia hæc Sacramenta, illud vivente conjuge, unde hominem constituit in statu perpetuo quodammodo & immutabili, hoc durante eadem ægritudine: non est ergo cur hujusmodi hominem dicamus privari toto illo tempore auxiliis iis, quibus ad benè ex hac vitâ migrandum esset disponendus, & ut benè Suarez loco citato, si non posset homo suscipiens fictè Extremam Unctionem postea ablata per Pœnitentiam fictione, fructum Sacramenti consequi, sine causâ ita institutum fuisset hoc Sacramentum, ut durantè eadem infirmitate iterari non possit.

Quæres: Quid sentiendum si obex toto eo tempore, quo durat necessitas effectus horum Sacramentorum non tollatur, sed solùm cessante illâ necessitate, ut si quis non agat Pœnitentiam ante mortem conjugis, nec antequam valetudinem recuperaverit, sed tunc primò dispositionem ad effectum Sacramenti consequendum necessariam ponit. Coninck num. 76. & 77. negat tunc reviviscere hæc Sacramenta, cum Matrimonium non amplius perseveret, sed iterari possit; nec ulla amplius sit effectus illius Sacramenti necessitas, quod etiam affirmat de Extremâ Unctione, Suarez urumque putat probabile, primum ob rationem jam positam, secundum, quia sicut in lege cessante illius sine non statim cessat legis obligatio, quando cessatio finis tantùm est negativa, non contraria, ita inquit contingere potest in fine Sacramenti, etsi enim occasione illius finis sit institutum, cum tamen sit quid bonum & sanctum, conferetur effectus etiam cessante sine negativè, ut contingit in lege.

Sexta conclusio: Probabilius videtur Sacramentum Eucharistiæ non reviviscere: ita Sanctus Thomas in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 3. qu. 3. ad 3. Durandus, Major, Sanctus Bonaventura, Halensis, Coninck num. 78. Tannerus num. 133 non reviviscit. Suarez disp. 64. sect. 8. Probatur primò: Si enim Eucharistia revivisceret, sequeretur aliquem, qui millies sacrilegè ad sacram communionem accessisset, si postea ipsum verè facti pœnitent, ingentem simul gratiâ cumulum recepturum, quod indignum videtur. Secundò & à priori, quia cessant hæc rationes, ob quas alia Sacramenta diximus reviviscere, nempe quia vel iterari non possunt omnino, vel saltem per se loquendo, non per diurnum tempus, ut in Matrimonio contingit & Extremâ Unctione, Sacramentum autem Eucharistiæ sæpius frequentari sine difficultate potest. De Sacramento Pœnitentiæ quid sentiendum sit, suo loco dicetur.

SECTIO TERTIA.

Quæ dispositio ad Sacramentorum reviviscentiâ requiratur.

Duobus modis contingere potest effectum Sacramenti impediri per fictionem, vel merè defectu dispositionis debitæ, ut si quis bonâ fide accedat ad Baptismum sine dolore & detestatione peccatorum, quæ ante Baptismum ab eo sunt commissa, vel ita ut in ipsâ susceptione committatur aliquod peccatum, ut si voluntatem habeat committendi homicidium, furtum, & cætera, aut si sciens attritionem requiri ad effectum Baptismi, adhuc sine eâ accedit.

Prima conclusio: In eo qui inculpabiliter fictus accedit, & nec in ipsâ susceptione Baptismi, nec post eum jam susceptum peccavit mortaliter, sufficit sola attritio, ut Baptismus reviviscat, & peccatum originale ac reliqua omnia ante Baptismum commissa tollat: ita Doctores communiter, paucis exceptis, quos supra retulimus, qui ad omne Sacramentum, ut fructuosè suscipiatur, requirunt contritionem. Probatur conclusio: Baptismus siquidem idem est reviviscens & primò susceptus, ergo eadem dispositio, quæ sufficit ad effectum Baptismi quando confertur, sufficit postea, cum nullum novum impedimentum jam ponatur quod non

VII. *Quid si quis obicem non tollat, nisi post mortem conjugis, aut recuperatâ valetudine.*

VII. *Eucharistia Sacramentum sicut suscipitur, non reviviscit.*

I. *Effectus ab eo qui Sacramentum suscipit, non potest impediri.*

II. *Post Baptismum reviviscit, in quo casu non sufficit attritio.*

non fuit in susceptione Baptismi, nam ut supponimus, nullum novum peccatum est commissum, Baptismus autem eandem habitudinem ad omnia peccata ante ipsum commissa retinet, ubi novum non invenit obicem.

III. Dices, totum fundamentum, quod habemus ad asserendum Sacramenta reviviscere, desumitur ex Sancto Augustino, sed Sanctus Augustinus nunquam asseruit sufficere in hoc casu solam attritionem, ergo. Contra: Nec unquam negavit; nec enim Sanctus Augustinus hanc questionem disputat, imò non aliam requirere videtur dispositionem, quam unionem cum Ecclesiâ: potest tamen nostra sententia ex Sancto Augustino colligi; dum enim dicit Sacramenta quando reviviscunt, remittere peccata vi sua, & ex opere operato, non videtur quomodo possit talem dispositionem ut necessariam requirere, quæ per se ad peccata delenda sufficiat; cum ergo peccatum ante Baptismum commissum, in tantum sit obex, in quantum est interpretativè voluntarium, & attritio illud tollat in hac ratione voluntarii, sufficienter tollit obicem; nec enim, ut volunt aliqui, ad hoc ut tollatur obex debet tolli peccatum simpliciter, sed in ratione voluntarii, ut insinuare videtur Sanctus Thomas quæst. 69 art. 10.

IV. Secunda conclusio: Peccata etiam in ipsâ baptismi susceptione commissa, si ante instant illud quo Baptismus validè completur, perficiantur, remittuntur per eundem Baptismum reviviscenciam, & ad illorum remissionem sufficit attritio. Ratio est eadem de his peccatis, ac de aliis ante Baptismum commissis, cum hæc etiam re ipsâ ante Baptismum committantur; non enim est Baptismus completus antequam materia ejus & forma completè sint posita.

V. Tertia conclusio: Si quis tamen ante pronuntiationem ultimæ syllabæ formæ habeat attritionem de peccato illo tempore susceptionis Baptismi commissio, probabile videtur remitti illud cum originali & reliquis omnibus per ipsum Baptismum tunc collatum. Probat: Quia tunc eo tempore, quo gratia per Sacramentum est conferenda, nullus ponitur obex, ergo non impedit efficaciam Sacramenti, ergo Sacramentum tunc habebit effectum, eritque & validum & formatum, cum omnia non ad valorem solum, sed etiam ad effectum ponantur.

VI. Quod ulterius declaratur: Licet enim lignum, quando quis incipit primò illi applicare ignem, non sit sufficienter dispositum ad formam ignis recipiendam, si tamen ante ultimum instant quo jam est ignis applicatus, & potens agere in materiam illam, sit dispositum, ignis aget, & formam suam producet; sic licet quando primò incipit applicari Sacramentum per asperionem aquæ & prolationem formæ, subjectum non sit dispositum ad gratiam & effectum Sacramenti, si tamen sit dispositum quando Sacramentum jam est applicatum, habebit effectum.

VII. Quarta conclusio: Hoc peccatum non magis est materia confessionis, quam sint alia peccata ante Baptismum inceptum commissa. Probat: nam juxta Concilium Tridentinum sess. 14. c. 2. de Penitentia, peccata ante Baptismum commissa non subunt clavibus, cum Ecclesiâ, ut docet Apostolus primò ad Corinthios 5. de iis, qui foris sunt non judicet, foris autem est qui non est baptizatus, cum Baptismus sit janua Ecclesiæ, ac proinde cum ante ultimæ syllabæ pronuntiationem non sit quis baptizatus, peccatum omne

quod ante illius prolationem committitur, & perficitur, sit a non baptizato, & non est materia confessionis.

Quinta conclusio: Si peccatum aliquod tempore Baptismi commissum, duret illo instanti quo jam completur Baptismus, non potest remitti tunc per Baptismum. Ratio est clara; Baptismus enim non potest remittere peccatum eo instanti quo peccatum est; sic enim simul esset & non esset peccatum illud, sed eo instanti, quo Baptismus completur peccatum illud est, ut supponitur, ergo, & cætera.

Sexta conclusio: Sacramentum reviviscens majorem gratiam confert melius disposito: ita Vasquez disp. 159. num. 59. Tannerus hic, disp. 3. quæst. 3. num. 71. Præpositus quæst. 63. art. 10. num. 18. Suarez verò disp. 28. sect. 4. §. duos potius, problematicè utrumque defendit, scilicet & Sacramentum reviviscens positâ meliori dispositione plus gratiæ conferre, & non dependere in intentione gratiæ ab intentione & perfectione dispositionis, sed quacumque dispositione positâ gratiam semper minimam dari quando Baptismus sicte susceptus reviviscit, & similem illi quæ datur infantibus: sed in hanc partem §. atque in hunc modum magis propendet. Coninck verò quæst. 62. art. 1. dub. 6. sine, secundum absolute amplectitur.

Nostra tamen conclusio probatur primò: Sacramentum enim idem est reviviscens & primò susceptum, ergo non minus est efficax, si ponatur omnia paria dum reviviscit, quam dum primò confertur, sed quando primò confertur dat gratiam secundum diversitatem dispositionis, & quando reviviscit. Confirmatur: Baptismus reviviscens quoad alios effectus eodem modo se habet sicut quando primò confertur; tollit enim omnem poenam temporalem peccatis ante Baptismum commissis debitam, ut faretur Pater Coninck dub. 5. num. 74. confert jus ad gratiam actualem & specialia auxilia, ut admittit idem numero 75. non de Baptismo solum, sed de Confirmatione etiam & Ordine, quidni ergo idem dici poterit de diversitate effectus secundum diversitatem dispositionis. Confirmatur secundò: Res omnes quò perfectiores dispositiones inveniunt in subjecto, eò perfectius operantur, & perfectiorem in illud formam inducunt, ergo & Sacramentum.

Secundò probatur: Nam ut supra vidimus disp. 64. sect. 6. Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 7. universim affirmat quando justificamur gratiam infundi secundum propriam cujusque dispositionem. Confirmatur: Sicut namque in primâ justificatione, ita & in reviviscencia, præsertim si inculpate factus accessit, videtur rationi consonum, ut qui elicit attritionem ut centum plus gratiæ recipiat, quam alter, qui solum habet attritionem ut duo, alioqui frustra omnem conatum illum adhiberent homines, item redderentur negligentes in se ad effectum Sacramenti recipiendum præparando, & argumenta omnia hic recurrunt, quæ loco proximè citato posuimus in primâ susceptione.

Dices primò: Dispositio illa non est dispositio ad Sacramentum, sed ad effectum Sacramenti. Contra: Nec in primâ susceptione; Baptismus enim sine hac dispositione, ut supponimus, est verum Sacramentum, alioqui non esset validus & informis. Respondetur ergo, sufficere quòd sit dispositio ad effectum Sacramenti; de hoc enim

VIII. Peccatum durante illo instanti quo completur Baptismus, non potest tunc remitti per Baptismum.

IX. Majorem gratiam melius disposito conferri Sacramentum reviviscens.

X. Ratio Asserptionis est, quia Sacramentum reviviscens idem est ac primo collatum.

XI. Melius disposito dari intensiorem gratiam per Sacramentum reviviscens, ostenditur ex Concilio Tridentino.

XII. Non refert dispositionem illam non esse dispositionem ad Sacramentum, sed ad effectum Sacramenti.

Nullumquam negat S. Augustinus attritionem interdum sufficere ut Sacramentum reviviscat.

Baptismus etiam subinde reviviscit per attritionem respectu peccatorum in ipsâ Baptismi susceptione commissorum.

Peccatum quod ante Baptismum perfectum committitur, potest per hunc ipsum Baptismum remitti.

Res hac declaratur exemplo ex naturalibus desumpto.

Peccatum commissum antequam Baptismus plene perficiatur, non est materia confessionis.